

RABBİNİZ BİRDİR, ATANIZ BİRDİR*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İnne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ وَدِينَكُمْ
وَاحِدٌ وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ وَلَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى
أَعْجَمِيٍّ وَلَا عَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ وَلَا أَحْمَرَ
عَلَى أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى

(ابن النجار عن أبي سعيد)

RE. 123/1 (*Inne rabbeküm vâhidün, ve inne ebâküm vâhidün, ve dîneküm vâhidün, ve nebiyyeküm vâhidün, ve lâ fadle li- arabiyyin*

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

alâ a'cemiyyin, ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin, ve lâ ahmera alâ esvede, ve lâ esvede alâ ahmera, illâ bi't-takvâ.)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-ı şerife okuyalım:

“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin- nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîî, ve sahbihîî, ve sellim.” (3 defa)

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Rabbiniz Bir, Atanız Bir, Dininiz Bir...

İbnü'n-Neccâr, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş. Bir Kurban Bayramı'nda okudukları hutbede, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ وَدِينَكُمْ
وَاحِدٌ وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ وَلَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَيَّ
أَعْجَمِيٍّ وَلَا عَجَمِيٍّ عَلَيَّ عَرَبِيٍّ وَلَا أَحْمَرَ
عَلَى أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَيَّ أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى

(ابن النجار عن أبي سعيد)

¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.411, no:23536; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.245, no:240; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.93, no:5655; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.19, no:7819.

RE. 123/1 (*Inne rabbeküm vâhidün, ve inne ebâküm vâhidün, ve dîneküm vâhidün, ve nebiyyeküm vâhidün, ve lâ fadle li-arabiyyin alâ a'cemiyyin, ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin, ve lâ ahmera alâ esvede, ve lâ esvede alâ ahmera, illâ bi't-takvâ.*)

(*Inne rabbeküm vâhidün*) “Rabbiniz birdir. Bütün beşerin, bütün mevcudatın, bütün mahlukatın Rabbi bir Allah’tır. Başka yaratan yoktur. Yaratan ancak Allah’tır.

(*Ve inne ebâküm vâhidün*) “Bütün insanlar Âdem AS’ın evlâdıdır. Bütün beşeriyet Adem AS’dan ve Havva Valide’den türemiştir. Binâen aleyh babanız da birdir. Hangi cinsten, hangi milletten olursanız olun, netice itibariyle aslınız Adem AS’dır.

(*Ve dîneküm vâhidün*) “Dininiz de ind-i ilâhide İslâm dinidir. (*Ve nebiyyeküm vâhidün*) Peygamberiniz de birdir, Muhammed Mustafâ SAS’dır.”

Peygamberimizden önce de birçok peygamberler gelmiştir. Onların hepsinin kökü gene Peygamberimizdir. Bütün peygamberler aldıkları füyûzâtı Peygamberimiz’den almışlardır. Mûsa AS’ın, İsâ AS’ın ve diğer peygamberlerin bütün aldığı feyizler ve gösterdikleri mucizeler, kerametler hep Peygamberimiz’den onlara intikal suretiyledir.

Öyle ise, (*Ve lâ fadle li-arabiyyin alâ a'cemiyyin*) “Arap olanın Arap olmayana üstünlüğü yoktur; (*ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin*) Arap’tan gayrisinin de Arap üzerine bir üstünlüğü yoktur.”

(*Ve lâ ahmera alâ esvede*) “Kırmızı olanın siyah olana bir üstünlüğü yok! (*Ve lâ esvede alâ ahmera*) Siyahın da kırmızı olana bir üstünlüğü yok! (*İllâ bi't-takvâ*) Kim Allah’tan korkup sakınırsa, üstünlük ona mahsustur.”

İster siyah olsun, ister beyaz, ister kara, ister kırmızı; bunların hiçbirinin diğeri üzerine üstünlüğü yoktur. Ancak kim takva sahibi ise o üstündür. Siyahidir ama takvası vardır. Sarıdır ama takvası vardır. Onun kıymeti vardır. Yoksa Arap olmuşsun, Türk olmuşsun, bir kıymeti yok! Bütün beşer birdir.

Şamlı misafirler geldi bize. Kaside okuyorlar, o kasideyi (*seyyidü'l-arabi*) diye okudular. Biz, (*seyyidü'l-arabi ve'l-acem*) okuruz. Birkaç defa ikaz ettim:

“—Kardeş, bunun altına acemi de koy. Biz böyle okuruz.” dedim.

Efendimiz SAS yalnız Arabın seyyidi değil ki; ins ü cinnin seyyidi... Niçin böyle yapıyorsunuz? İşte o Araplık damarları içeriden daha tamamıyla atamamış. Müslüman ama... Allah kusurumuzu affetsin...

Hepimiz şimdi bu Allah’ın kullarıyız. Kimsenin kimseye bir üstünlüğü yoktur. Bu yalnız siyahla beyaz arasında değil, Arap’la acem arasında değil, bizim de birbirimizi karşı bir üstünlüğümüz yok! Okumuşumuz var, okumamışımız var. Bilenimiz var, bilmeyenimiz var. Zayıfımız var, kuvvetlimiz var... çeşitli. Hiç kimsenin diğeri üzerine bir üstünlüğü yok!

Ancak takva kimdeyse... şunun parası çokmuş, bunun malı çokmuş, bunun bilgisi çokmuş... Kıymeti yok. Takva varsa ne mutlu.

Yalnız akşam Muhiddin-i Arabi Hz.'nin bir yazısını okuyordum da hoşuma gitti:

“—İnsanlar iki türlü haşrolacaklar; cismanî ve ruhanî... İlimleri nisbetinde, ikisi de gelecek. İlmi nisbetinde cismi gelecek. Cismani kısmı da ameline göre kiske giyecek. Ameli nasılsa, ona göre kiske verilecek.

b. Peygamber Efendimiz'in Şefaati

Taberânî, Avf ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

إِنَّ رَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَيْرَنِي بَيْنَ خَصْلَتَيْنِ
بَيْنَ أَنْ يَدْخُلَ نِصْفُ أُمَّتِي الْجَنَّةَ وَبَيْنَ
الشَّفَاعَةِ فَاخْتَرْتُ الشَّفَاعَةَ

(طب . عن عوف ابن مالك)

RE. 123/2 (*Inne rabbî tebâreke ve teâlâ, hayyeranî beyne hasleteyni. En yedhule nısfü ümmetî el-cennete, ve beyne'sş-şefâati; fa'htertü'sş-şefâate.*)

² Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.68, no:126; İbn-i Ebî Asım, *Sünneh*, c.II, s.357, no:686; Avf ibn-i Mâlik RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.25, no:7828. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.403, no:39078.

Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

(*Inne rabbî tebâreke ve teâlâ*) “Rabbim tebâreke ve teâlâ, (*hayyeranî beyne hasleteyni*) beni iki şey arasında muhayyer kıldı. ‘Nasıl istersen öyle olsun!’ dedi. (*En yedhule nısfü ümmetî el- cennete ve beyne’ş-şefâati*) Ümmetimin yarısını doğrudan cennete koymakla şefaata arasında...”

“—İstersen ümmetinin yarısını doğrudan cennete koyayım, istersen sana şefaata hakkı vereyim, sen şefaata et!” dedi.

Râmuz’daki metinde yok ama başka rivayetlerde var:

(*Fa’htertü’ş-şefâate*) “Ben şefaata tercih ettim.” buyuruyor.

Yâni yarısına kanaat etmedi, hepsinin affedilmesini ümid etti. Çünkü Cenab-ı Peygamber Efendimiz, birçok isimlerinde de geçer ya, hem şafi olmakla beraber çok da merhametlidir. Hiçbir kimsenin burnunun kanamasını istemez ümmetinde...

c. Cennette Efendi ve Köle

Ukaylî ve Hatîb-i Bağdâdî, Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

³ Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.216, no:3055; Taberânî, *Mu’cemü’l- Evsat*, c.VII, s.231, no:7356; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.129, no:3567; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.437, no:251; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.II, s.19; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.IX, s.89, no:25111; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.IX, s.33, no:7847.

إِنَّ رَجُلًا دَخَلَ الْجَنَّةَ فَرَأَى عَبْدَهُ فَوْقَ
دَرَجَتِهِ فَقَالَ يَا رَبِّ عَبْدِي فَوْقَ دَرَجَتِي
فَقَالَ جَزَيْتُهُ بِعَمَلِهِ وَجَزَيْتُكَ بِعَمَلِكَ

(عق . خط . عن أبي هريرة)

RE. 123/3 (*Inne racülen dehale'l-cennete, feraa abdehû fevka derecetihî, fekàle: Yâ rabbi, abdî fevka derecetî? Fekàle: Cezeytühû bi-amelihî, ve cezeytüke bi-amelike.*)

(*Inne racülen dehale'l-cenneh*) “Bir adam cennete girdi. (*Feraâ abdehû fevka derecetihî*) Girdi ama, cennette kendisinin dünyadaki müslüman kölesini, hizmetkârını kendisinden üstün derecede, mertebesi daha yüksek olarak gördü.”

(*Fekàle: Yâ rabbî, hâzâ abdî fevka derecetî*) Diyor ki: “Şu benim kölemdi yâ Rabbi, benden daha yüksek derecede; bu nasıl olur?” Çünkü daima köleler alt katta oturur, efendiler üst katta oturur. Bu usülden, adetten iken nasıl oldu da böyle oldu?”

(*Fekàle lehû: Neam, cezeytühü bi-amelihî, cezeytüke bi-amelike*) Allah-u Telâlâ Hazretleri buyurur ki: “Evet, gördüğün gibi bu dünyada işlediği amellerin mükâfatını vererek onu bu dereceye çıkarttım; senin işlediğin amellerin karşılığı olarak da sana o dereceyi verdim.

Onun ameli ona layık, senin amelin de buna layık. Sen yatıp uyudun, bu ibadet taat etti. Sen rahatındaydın, o eziyetteydi.”

d. Gizli Sadakanın Fazîleti

İbn-i Asâkir ve Râfiî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

إِنَّ صَدَقَةَ السِّرِّ تَطْفِي غَضَبَ الرَّبِّ وَإِنَّ
صِلَةَ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَإِنَّ صَنَائِعَ
الْمَعْرُوفِ تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ وَإِنَّ قَوْلَ لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَدْفَعُ عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةً وَتِسْعِينَ
بَابًا مِنَ الْبَلَاءِ أَذْنَاهَا الْهَمُّ

(كر. والرافعي عن ابن عباس)

RE. 123/4 (*Inne sadakate's-sirri tutfiü gadabe'r-rabbi, ve inne silate'r-rahimi tezîdü fi'l-umuri, ve inne sanâia'l-ma'rûfi takî mesària's-sûi, ve inne kavli lâ ilâhe illa'llàhu tedfeu an kàilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâi, ednâhâ el-hemmü.*)

⁴ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.172; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan. Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.354, no:13726; Muaviye ibn-i Hayde RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.398, no:16242; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.59, no:7907.

(*Inne sadakate's-sirri*) “Gizli sadaka vermek, (*tutfiü gadabe'r- rabbi*) Hz. Allah Celle ve A'lâ'nın gazabını söndürür.”

Açık sadaka değil, gizli sadaka. Kimse bilmiyor yani. (İtfaiye nasıl söndürürse yangını, bu da Allah-u Celle ve A'lâ'nın gazabını söndürür. Cenab-ı Hak kulu cezalandırmak istiyor; fakat onun gizlice verdiği bir sadaka dolayısıyla, o cezasından vazgeçiyor. Gazabı söndürmek demek, onun verdiği sadakadan dolayı ona yapacağı cezayı yapmamak. Onun için sadakanın bu denilenlerden çok daha üstün faziletleri vardır. Onun için sadakayı gizlice vermek lazım!

“—O imam hatip çocukları neredeler? Siz misiniz? Nerede arkadaşın?”

“—Şurada...”

“—Hangi mekteptendiniz?”

“—Gerede İmam-hatip...”

“—Kaç lira istiyorlardı sizden?”

“—Yüz ellışer lira...”

Bunlar Gerede İmam Hatip talebelerindenlermiş. Bunların verdiği paradan yüz ellışer lira eksik kalmış borçları. Şimdi bunlara üç gün izin vermişler bu parayı nereden bulursanız bulun diye. Buraya da yollamışlar bunları şimdi “Oradan size verirler!” diyerekten. Şimdi ben de size bu sadaka bahsini anlattım ya, onların üç yüz lirasını inşâallah temin ederiz. Çıkan kardeşler bunu unutmamalı!

Hız. Allah-u Celle ve A'lâ'nın fermanında;

وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ

(البقرة : ٢٧١)

(*Ve in tuhfûhâ ve tü'tûhe'l-fukarâe fehüve hayrun leküm*) “Eğer o sadakaları gizleyerek fakirlere verirseniz, artık o sizin için daha hayırlıdır.” (Bakara, 2/271) buyruluyor.

Meselâ zekât kısmının alenen verilmesi esastır. Çünkü vermeyen de zekât verir. Zekâtı vermeyenler varmış içimizde... Bu İslâm memleketi olduğu halde, zekâtı vermeyenler varmış içimizde, geçen tesadüf ettik. Allah affetsin...

Hem de demişler ki:

“—Hanımefendi! Senin bu parana zekât düşer.”

Bankadaymış parası da...

“—Ooo, öyle şey mi olur yâhu? Bizim bu paramız çalışmıyor ki... Bankaya koyduk, oradan az bir gelir getiriyor, ona zekat mı olur?” demiş.

(*Ve inne sılâte'r-rahimi tezîdü fi'l-umri*) “Sıla-i rahim, akrabâ u taallûkat ile alâkayı kesmeyip, mümkün mertebe daima birbirlerini ziyaret etmek ömrü arttırır.”

Akrabaların birbirine gidip gelmeleri, görüşüp konuşmaları, uzaktaysa hiç olmazsa mektupla haberleşmeleri, yakınsa gidip hal hatır sormaları; ihtiyaçları olduğu vakitte, ihtiyaçlarını temin etmeleri ömrü uzatır.

Bu hizmeti yaparsa bir insan, akraba u taallukatıyla ilgisini kesmezse ömrü artar.

“—Ömür artar mı?”

Orasını bilmem. Allah-u Teâlâ dilerse olur. Burada diyor ki:

“—Allah onun ömrüne bereket verir. Ömrü bereketlenir, on senesi bitmiyor, yirmi senesi bitmiyor. Çok huzurlu günleri olur. Fakat Allah-u Teâlâ'nın arttırmak ihtimali de vardır bunun içerisinde... Bereketli olmak dolayısıyla artması da muhtemeldir.

Bu sıla-i rahim dolayısıyla Cenab-ı Hakk'ın bir mükafatıdır.

“—Bu kulların, aralarında ünsiyet var, ülfet var, güzel geçinme var, birbirlerini ziyaret ediyorlar, kusurlarını affediyorlar, birbirlerine hüsnü muamelede bulunuyorlar, yardımda bulunuyorlar. Bunların ömrünü on sene daha uzatıvereyim!” der Cenab-ı Hak.

Bunun aksi de var tabii. Akraba u taallukatıyla ilişkisini kesmiş, amcam böyle diyor, teyzem şöyle diyor, halam böyle diyor, ne gidiyor, ne geliyor. Şöyle yaptılar, böyle yaptılar, şunu da şöyle dediler diye bir sürü bahaneler uyduruyor. Bunun da ömrü, bundan dolayı kısa olur.

(Ve inne sanâia'l-ma'rûfi takî mesària's-sûi)

“İyi işler, hayır işler işlemek, mesela cami yardımına, köprü yardımına, çeşme yardımına, devlet millet içinde ne ihtiyaçlar varsa bu gibi hayırlara iştirak etmek, yemekler yedirmek, ma'ruf olan işleri işlemek insanı kötü ölümden muhafaza eder.

Mesela, Allah affetsin bir kardeşimiz var Tarsus'ta... Dün sordurdum bir arkadaşımıza... Demiş:

“—Sizlere ömür, on beş gün evvel bir trafik kazıyla gitti.”

Nasıl? Adam yolun ortasına arabayı koymuş. Gece hırsızlık yapacaktı. Işıklarını söndürmüştü. Tabii taksi gelirken, arabayı görmüş ama hemen yana kırmış arabanın altına girmemek için. Öte taraftan gelen de o da onun karşısına çıkmış. İki bir müsademene hiç birisi kurtulamamış.

İşte bu kötü bir ölümdür. Bunları sadakalar önler. Ama diyeceksin ki;

“—Arabanın içindeki yedi sekiz kişiden hiç birisi bir hayır yapmadı mı?” diyeceksin.

Bilmem artık. Bazen böyle kazalar oluyor. Allan onlardan hepimizi muhafaza etsin... Evden çıkarken okuyarak, Allah'tan himaye isteyerek, muhafaza isteyerek; öyle çıkmak lazım! Hatta helalleşerek icab ederse...

(Ve inne kavli lâ ilâhe illa'llâhu tedfeu an kâilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâi)
“Kelime-i tevhid diyorlar işte bu ‘Lâ ilâhe illa'llah’ sözü, bunu söyleyen kimseden Allah 99 belâyı def eder. *(Ednâhâ el-hemmü)* En ufağı sıkıntı, kaygı...”

Herkeste para olmaz ki, versin sağına soluna... Bunun en kolayı, *Lâ ilâhe illa'llah* sözünü çok söylemek...

Bu *Lâ ilâhe illa'llah*'ı bir kere söylemek, onu söyleyenden doksan dokuz tane belâyı def eder. En aşağısı hem, yani kaygı. Bazı dertleri olur, kaygılanır insan, onu giderir. Daha büyüğü kim bilir neler...

Şimdi gene Muhiddin-i Arabi Hazretleri, bu *Lâ ilâhe illa'llah* hakkında diyor ki:

Lâ ilâhe illa'llah'ın iki türlü tekellümü vardır. Birisi hakiki, birisi resmi. Resmi olan bizim *Lâ ilâhe illa'llah* deyip söylememizdir. Hakiki olan *Lâ ilâhe illa'llah*, mizana konmaz. Çünkü mizana mukabili olmaz bir şeydir. *Lâ ilâhe illa'llah*'ın mukabili yoktur ki o mizana konulsun. O bir Allah. E mizana konan *Lâ ilâhe illa'llah* resmi olan tevhidlerimizdir ki bunların da mukabili yok yani. Yer, gök, dağ, taş Terazinin bir gözüne koysan, diğer gözündeki *Lâ ilâhe illa'llah* ondan ağır gelir.

Onun içindir ki, bir insan *Lâ ilâhe illa'llah*'ı şöyle candan söyleyince, ondan doksan dokuz tane belâ def olunca, bir insan günde yüz kere *Lâ ilâhe illa'llah* diyecek olursa, onun kadar sevapla ahirete bir insan gitmeyecek, meğer ki ondan fazla söyleyen olursa...

Meselâ, bir başkası da iki yüz kere demiş. Fakat insan hiç olmazsa her gün bin tane demeli. Çünkü bizim bin tane anca bir taneye denk gelir.

Bu beş bin, on bin diyenlere şaşıyorum ben demiş. Nasıl diyorlar. Ben bir kere diyemiyorum demiş. O hakiki istiyor, hakiki çıksın ağzından. Çünkü la ilahe illahın manası çok geniş canım.

Lâ ilâhe illa'llah'ı söyledi mi insan, ondan başka bir şey beklenilmez. Halbuki biz hem *Lâ ilâhe illa'llah* diyoruz, hem de bir çok hataların, kusurların içine düşüyoruz.

Onun için bizimkileri bin tanesi hatta on bin tanesi bir tane anca olur. Onun için ne kadar çok dersek, o kadar faydalı olur.

e. Sadaka Ömrü Uzatır

Taberânî, Kuseyr ibn-i Abdullah'tan rivayet etmiş. Pveygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

إِنَّ صَدَقَةَ الْمُسْلِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَتَمْنَعُ مِيتَةَ
السُّوءِ وَيُذْهِبُ اللَّهُ بِهَا الْفَخْرَ وَالْكَبْرَ

(طب . عن كثير بن عبد الله عن أبيه عن جده.)

RE. 123/5 (*Inne sadakate'l-müslimi tezîdü fi'l-umuri, ve temneu mîtete's-sûi, ve yüzhibü'llàhu bihe'l-fahra ve'l-kibre.*)

(*Inne sadakate'l-müslimi tezîdü fi'l-umuri*)
“Müslüman'ın sadakası ömrü artırır, (ve temneu mîtete's-sûi) ve fena ölümden kurtarır.”

⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.22, no:31; Küseyr ibn-i Abdullah babasından, dedesinden.

Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.284, no:4609; Amr ibn-i Avf RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.361, no:16062; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.59, no:7909.

Burada da yine bir müslümanın verdiği sadaka. Yukarıda gizlice dedi, burada da “Doğrudan doğruya, nasıl verirse versin!” diyor. Yukarıda “Rabbin gazabını söndürür.” dedi, burada da şimdi, “Ömrü ziyade eder.” diyor. Orada, “Sıla-i rahim ömrü ziyade eder.” dedi, burada da “Doğrudan doğruya sadaka ömrü ziyade eder. Aynı zamanda kötü ölümden de insanı korur.” dedi.

Şimşek çakmış, yıldırım düşmüş, zelzele olmuş, bina altında kalmış, trafik belâlarına uğramış, şu olmuş, bu olmuş... “Sadaka bu gibilerden de korur!” diyor.

Onun için, Allah sıhhat vermiş, afiyet vermiş bizlere. Her gün bir kazancımız var az çok... Bu kazancımızdan her gün sadaka vermek, bizim üzerimize borçtur. Her gün sadakamızdan, kazancımızdan bir miktar ayırıp, onu da bir muhtacın lokmasına ilave etmek, her insana, her müslümana yakışan bir vazifedir.

Ama bununla beraber:

(Ve yüzhibü’llâhu bihe’l-fahra ve’l-kibre)
“Aynı zamanda bu sadaka insandan fahri ve kibri, övünmeyi ve büyüklenmeyi de giderir.”

Şimdi asıl belânın büyüğü bu şey ki, insan zenginleştikte kibirlenir; gerek ilim cihetinden zenginleşsin, gerek hafızlık cihetinden zenginleşsin... Ses güzelliği bir afettir, yüz güzelliği bir afettir. Para güzel, para çokluğu da bir afettir. Şimdi bunlar çoğaldıkça, böyle bilgiler arttıkça, onun yanında kibir ile fahri de beraber halk eder, ikisi beraber artar.

Meselâ, sesi güzel bir hafızın yanına kibrinden giremezsin. Kimseyi beğenmez. Efendim, ilim de böyle yüksek oldu muydu, o da bakarsın kimseye metelik vermez. Niçin? Varlık da onunla beraber yürüyor. İşte bu sadakalar, o varlıklarla iftiharını da indirir aşağıya doğru, giderir. Onlar da senden kalkar.

Sırası gelmişken Niyazî-yi Mısri'nin bir şiiri aklıma geldi. Rahmetli Hocamız çok okurdu:

*Ey derde dermân isteyen,
Yetmez mi dert, dermân sana?
Ey râhat-ı cân isteyen,
Kurban olandır cân sana.*

Çok güzel bir sözdür bu. Dert, çok tabii. Ey derde derman isteyen. Dertler, karın ağrısı, baş ağrısı, vücut sıhatsızlığı, fakirlik... Hepsi bunun içerisinde. O dertler, en nihayet bir gün ecel gelir ki, bunları unutturur. Bu dertler de onunla beraber biter. Bunlara dert denilmez. Bunların ahirette mükafatı da var sabrettiğimiz taktirde. Sabrediyoruz, ona karşılık Cenab-ı Hak çok mükafat veriyor.

Fakat asıl dert, Allah-u Teâlâ'nın mülkünde yaşar da bir insan, onun verdiği rızıklarla merzuk olur, yer, yaşar. Sıhhatı de yerinde Allah vermiş sıhhati de. Bununla beraber bu varlığın sahibi Allah-u Teâlâ'yı tanımadan ve ona inanmadan, *Lâ ilâhe illa'llah* deyip de mucibiyle amel etmeden gitmekten daha büyük dert yok... En

büyük dert bu. Ama şu ilmin sahibiymiş, bu ilmin sahibiymiş, şöyle adammış, böyle adammış... Bunları hepsi fasa fiso. On para etmez hepsi. Asıl iş, varlığın sahibi Hz. Allah'ı tanımaktır.

Onun içindir ki, Hızır AS bir dağdan geçiyormuş. Tabii ilim lazım ama, bu Allah'ın verdiği göz kâfi... Allah bir göz vermiş ki, bu gözdeki hisler insanları uyandırmaya kâfi...

Şimdi Hızır AS dağda bir çobana rastlamış. Çoban yatıp kalkıyormuş;

“—Ne yapıyorsun?” demiş.

“—Namaz kılıyorum!” demiş.

“—Öyle namaz olmaz!” demiş.

Namaz böyle olacak diye namazı anlatmaya çalışmış.

Çoban tabii gözüyle bakmış ki, ucu bucu yok bu alemin. Semasına bakıyor bir çeşit, arzına bakıyor bir çeşit, denizine bakıyor bir çeşit... “Bunların sahibi var, bir Allah!” diyor, başka bir şey bilmiyor. Okumak bilmiyor, bir şey bilmiyor. İlmî yok ama içinden Allah'a karşı bir inanç, bir bağlılığı var.

Hızır AS gelmiş buna, “Elham okuyacaksın!” demiş, rükû edeceksen, “*Sübhâne rabbiye'l-azîm*” diyeceksin, secde yapacaksın, “*Sübhâne rabbiye'l-a'lâ*” diyeceksin demiş, öğretmiş. Çoban da “Peki...” demiş.

Hızır AS oradan ayrılmış. Bir deniz kıyısıymış buldukları yer. O denizden çekilip gidiyor. Bu da “*Allahu ekber*” diyor, namaza duruyor.

Fakat Hızır AS'ın dediklerini de unutuyor. Koşmuş Hızır AS'ın arkasından, suyun üstünde... Bakıyor ki Hızır AS, arkasından çoban suyun üstünde yürüyüp geliyor.

“—Aman bildiğin gibi yap!” demiş.

Allah'a inanç meselesi bu. Bunda okumuş, okumamış lazım değil. Allah'ın verdiği gözle sen ibret nazarıyla temaşa edersen, sen de görürsün!

Niyâzî-yi Mısrî Hazretleri ne güzel söylemiş:

Bir göz ki olmaya ibret nazarında;

Ol düşmanıdır sahibinin baş üzerinde

Bakıyor, ibret almıyorsa, varlıkların sahibini tanıyamıyorsa, ne faydası var o gözün?

Geçen gün bir misafir geldi bana, Çeşme'den. Burada da ilahi falan okuyuverdi. Çok bir şey bilmiyor. Fakat diyor ki:

“—Bana Allah bir kafa verdi. Nerede ne duyduysam, o hep kafamdadır.” diyor.

Gelen hocalardan duyduklarını bana birer birer saatlerce saydı orada. Ben de şuraya yazdım bir tanesini:

Bu sekiz şeydir belâ-yı ehl-i dünyâ bil yakîn;

*Hırs u şehvet fahr u zînet lu'b u gaflet kibr
u kîn*

[Yakînen bil ki, bu sekiz şey dünya ehlinin belâsıdır: Hırs, şehvet, övünme, süs, eğlence, gaflet, kibir ve kin.]

Bundan ben de oraya not alıverdim. Bunlar belâ-yı azîm... Bir insan kibirli olursa, hasetçi olursa, riyakâr olursa, böyle gazabı, şehveti olursa çok felâket bir şeydir.

Dün gene gördüm, Muhyiddîn-i Arabi Hazretleri'nin kitabında... Hani insanların tekemmül etmesi için halvetlere girmek lüzumunu anlatırken o da demiş ki:

“—Halvete girmek, riyazete girmek ahlâkı temizledikten sonra, terfi içindir. Terfi yeridir oralar... Oraya kötü ahlâkla girdikten sonra, olmaz bu iş... Evelâ ahlâkını dışarıda düzelteceksin; ondan sonra riyazete, uzlete çekileceksin!” diyor.

Bu çok acaip bir şey. Mâlûm ağaçlar hep yaşken eğilir, bükülür. Kartaldıktan sonra bir şey olmaz. Ne insandan, ne hayvandan ne de ağaçtan... Binâen aleyh kartaldıktan sonra bir insan kibirli, hırslı, gazaplı falan; altmış, yetmiş sene bu huy ... Şimdi bundan bu huyu nasıl alırsın? Allah'a mahsus ondan o huyu almak artık, öyle gider. Onun için;

“—Kötü huyları teneşir temizler!” derler.

İşte bu böyledir. Allah cümlemizi nevm-i gafletten uyandırısın da iyi ahlakın sahibi olan kullarından eylesin... Henüz daha çocuklarımız küçükken, bu terbiyenin üzerinde durmak lazım. Ona o neşv ü nemayı vermek lazım! Yoksa kartaldıktan sonra bir şey olmaz.

Onun için sadakanın faydalarından birisi; böyle malın artmasına sebep olur. İkincisi; malların muhafazasına sebep olur. Üçüncüsü; Allah-u Teâlâ'nın gazabını söndürür. Dördüncüsü; ömrü arttırır, dört. Beşincisi; kötü ölümlerden korur. Altıncısı; insandan kötü huyları giderir, ahlakı güzelleştirir.

f. Fıtır Sadakası

Hàkim ve Beyhakî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

إِنَّ صَدَقَةَ الْفِطْرِ حَقٌّ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ
صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى حُرٍّ أَوْ مَمْلُوكٍ
حَاضِرٍ أَوْ بَادٍ صَاعٌ مِنْ شَعِيرٍ أَوْ تَمْرٍ

(ك. ق. عن ابن عباس)

RE. 123/6 (*Inne sadakate'l-fitri hakkun, vacibün alâ külli müslimin, sagîrin ev kebirin, zekerin ev ünsâ, hurrin ev memlûkûn, hâdîrin ev bâdîn; sâun min şaîrin, ev temrin.*)

⁶ Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.569, no:1492; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.172, no:7515; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemal*, c.XXXI, s.398, no:6855; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.141, no:17; *Hatîb-i Bağdâdî, el-Müttefik ve'l-Münferid*, c.III, s.132, no: 1007; Amr ibn-i Şuayb babasından, o da dedesinden.

(Inne sadakate'l-fitrı hakkun, vacibün alâ külli müslimin) “Fıtır sadakası her müslümana haktır, vaciptir; (sagîrin ev kebirin, zekerin ev ünsâ, hurrun ev memlûkün, hâdırın ev bâdın) küçük veya büyük olsun, erkek veya kadın olsun, hür veya köle olsun, şehirli veya köylü olsun... (Sâun min şaîrin, ev temrin) Arpadan veya hurmadan bir sa' olarak.”

Fıtır sadakası, Ramazan Bayramı'nda verdiğimiz sadakadır ki, güneş doğmadan evvel verilmesi vaciptir bunun. Herkes için yani. Evinizdeki köleniz için de, çocuğunuz için de, yeni doğan yavrunuz için de, ölmek üzere olup da henüz daha ölmemiş olan dedeleriniz için de, nineleriniz için de bu sadakanın verilmesi gerekir. Bunun her sene ne kadar verileceğini Diyanet açıklar.

g. İnsanların Arasını Düzeltmek

Taberânî Hz. Ali RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

إِنَّ صَلَاحَ ذَاتِ الْبَيْنِ أَكْبَرُ مِنْ

عَامَّةِ الصَّلَاةِ وَالصِّيَامِ

(طب . عن علي)

⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.97, no:168; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IX, s.192, no:197; Hz. Ali RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.60, no:7911.

RE. 123/7 (*Inne salâha zati'l-beyni, a'zamü min àmmeti's- salâti ve's-siyâmi*)

Şuna bakın, dikkat edin: (*Inne salâha zati'l-beyni*) “İki kişinin arasını düzeltmek...”

İki kişi darılmış, küsüşmüş, birbirilerine iltifat etmeyen iki kimsenin arasını ıslah edip buluveriyorsunuz, aralarına giriveriyorsunuz.

(*A'zamu min àmmeti's-salâti ve's-siyami*)
“Geceleri kıldığın nafîle namazdan, gündüzleri tuttuğun nafîle oruçlardan daha büyüktür.”

Demek ki vazifemiz, insanları birbirinden ayırmak değil, insanları birbirine yanaştırmak. İnsani vazife... Birbirlerinden ayırırsan insanları, fitne fesat sokarsan, laf getirip götürürsen, gıybetçilik yaparsan, bunlar insanların birbirinden soğumasına sebep olur. Onun cezası da mutlaka sana ulaşır. Sen ne kadar gündüzleri oruç tutsan, geceleri de ibadât u tâat etsen faydası olmaz.

Efendimiz SAS'e geldiler, dediler ki: İki tane kadın var, bayıldılar, baygınlık geçiriyorlar. Oruçlular, oruçlarından dolayı sıcakta bayılıyorlar. Sizden bir yardım istiyorlar. Efendimiz dedi ki götürün buna kusunlar bunlar. Bu tabağın içerisine. Kustular, birçok irin, cerahat, et parçaları, kan parçaları...

“—Bunlar oruç tutuyor ama müslüman kardeşlerinin etini yemişler. Gıybet eden ölü kardeşinin etini yemiş gibidir. Bunlar bakın et parçaları, ağızlarından çıktı.”

Gösteriyor ashabına. İşte bunlar kustular bunları. Demek içlerinde o fenalıklar varken, bunların oruçları bunlara fayda vermez, nafîle oruç. Onun için insanlarda islah-ı zâti'l-beyn çok efdaldir.

Dün bir arkadaş geldi. Kendisi başka uzak bir yerde müezzinmiş. Sofuluk taslar biraz. Dedi ki:

“—Hocaefendi bizim camimizin imamının dişleri altın. Ben bir çok hocalara da sordum, bu ağızları altın olan hocaların arkasında namaz caiz olmaz dediler. Ne yapayım ben?” dedi.

Demişler ki:

“—Sen onun arkasında namazını kıl, sonra git evde yeniden iade et. Ama demişler, cemaat anlamasın senin onun arkasında namaz kılmadığını. Fitneyi mucib olmasın cemaat arasında...”

Ne yapalım, şimdi o insanları yola getirmek kolay bir şey değil yani. Adam istiyor işte genç adam, ağzına yaptırıyor altını. Ne lüzum var ama?

Islah-ı zati'l-beyn için, fitneyi mucib olacak şeylerden de uzaklaşmak lazım!

h. Murabıtın Namazı

Ebü's-şeyh ve Beyhakî, Ebû Ümâme RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

إِنَّ صَلَاةَ الْمُرَابِطِ تَعْدِلُ خَمْسَ مِئَةِ صَلَاةٍ

وَنَفَقَةُ الدِّينَارِ وَالذَّرْهَمِ مِنْهُ أَفْضَلُ

مِنْ تِسْعِ مِئَةِ دِينَارٍ يُنْفِقُهُ فِي غَيْرِهِ

(أبو الشيخ، هب . عن أبي أمامة)

RE. 123/8 (*Inne salâte'l-murabıtı ta'dilü hamsemieti salâtin, ve nafakatü'd-dînâri ve'd-dirhemi minhü efdalü min tis'imieti dînârin yünfikuhû fî gayrihî.*)

(*Inne salâte'l-murabıti ta'dilü hamsemieti salâtin*) “Murabıtın, yâni Allah yolunda nöbet tutan kimsenin namazı, beş yüz namaza muadildir. (*Ve nafakatü'd-dînâri ve'd-dirhemi minhü*) Ve onun fi sebillâh bir dinar ve dirhem harcaması, (*efdalü min tis'imieti dînârin yünfikuhû fî gayrihî*) Allah yolunda olmayan 900 dinardan efdaldir.”

Şimdi burada cemaatle kıldığımız bir namaz var. Bu yirmi beş, yirmi yedi derece arasında ihtilafı bir sevabı var. Büyük camilerde, elliye kadar olduğu rivayet olunur. Kudüs'te beş yüzdür. Fakat murabıt demek, gözcü, hudutta düşman gözlüyor. Düşmanın içeriye girmesine

⁸ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.43, no:4295; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.389, no:3724; İbn-i Ebî Âsım, *Cihad*, c.II, s.705, no:313; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.323, no:10714; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.61, no:7913.

mani olmak için gözcü... Bu gözcünün, gözcülük sırasında kıldığı namaz, beş yüz namaza muadil. Beş yüz namaz sevabı var. Bizimkinde yirmi beş cemaatle kılırsak... O tek başına kıldığı halde beş yüz namaz sevabı oluyor.

Adını unuttum, ne dede diyorlar, bir dede. Güzel bir söz söylemiş:

“—Gönlünü gözle, şeytanı oraya sokmamaya çalış. Bir kere şeytan askeri oraya girerse, onu oradan çıkartmak çok zordur.”

Bunlar hep bildiğimiz şeylerdir. Allah muhafaza etsin. Bir istilaya uğradığı vakitte memlekette dövüşülüyor mesela. Gücümüz az geldi, girdi içeriye... Ona yalvarsak, yakarsak;

“—Yapma efendi, etme efendi... Burası bizim memleketimizdir, sen buradan çekil git de biz burada oturalım!” desek dinlerler mi bunu?

Onun karşısında onu çıkaracak bir kuvvet lazım. Ondan üstün bir kuvvet bulacaksın ki, o onu oradan kovsun. İşte Kudüs meydanda...

Şimdi içimize bir huy girdiği vakitte, o huyu söküp atmak emin olunuz yahudiyi oradan söküp atmaktan daha zordur. Onun için kötülükleri içeriye yerleştirmemek lâzım! Daha küçüklük devresinden beri... Allah cümlemizin muîni olsun, yardımcısı olsun...

Bu murabıt düşman girmesin diye hudutları gözlüyor. Ben de gönlünü gözle bakalım! Gönlünde Allah mı var, yoksa Allah'ın gayrı mı var? Onun için gönlüne Allah'tan gayrısını sokma! Sektun mu, çıkaramazsın bir daha...

Mesela mala bağılı olur insan, paraya bağılı olur, işte çoluğa çocuğa bağılı olur. Herkesin şimdi düşkünlüğü var bir şeye... O olmaz işte.

i. Bir Kişinin Yemeği İki Kişiyeye Yeter

İbn-i Mâce, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

إِنَّ طَعَامَ الْوَاحِدِ يَكْفِي الْإِثْنَيْنِ وَإِنَّ طَعَامَ
الْإِثْنَيْنِ يَكْفِي الثَّلَاثَةَ وَالْأَرْبَعَةَ وَإِنَّ
طَعَامَ الْأَرْبَعَةِ يَكْفِي الْخَمْسَةَ وَالسِّتَّةَ

(د . عن عمر)

RE. 123/9 (*Inne taàme'l-vâhidi yekfi'l-isneyn, ve inne taàme'l-isneyni yekfi's-sâlise ve'l-erbaate, ve inne taàme'l-erbaate yekfi'l-hamsete ve's-sittete.*)

(*Inne taàme'l-vâhidi yekfi'l-isneyn*) “Bir kişinin yemeği iki kişiyeye, (*ve inne taàme'l-isneyni yekfi's-sâlise ve'l-erbaate*) iki kişinin yemeği üçe ve dörde, (*ve inne taàme'l-erbaate yekfi'l-hamsete ve's-sittete*) ve dört kişinin yemeği de beşe ve altıya yeter.

⁹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IX, s.463, no:3246; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.259, no:7444; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.37, no:127; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.656, no:5819; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.234, no:40717; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.62, no:7918.

İki kişilik yemek var, oturduk yiyeceğiz. Tak tak kapı çaldı, birisi geldi. Aman şu yemeği şuradan kaldır da şimdi misafir geldi, olmaz, ikimizi doyurmaz bu diyerekten yemeği kaldırmak, bahillik alametidir, sıkılığın alameti. Onu koy, ikinize de yeter bu yemek. Bir kişilik yemek, iki kişiye... Kanaat lazım.

Fakat şimdi bizim gençlerimizin arasında bir fikir türedi:

“—Ekmek yerseniz, şişman olursunuz. Ekmek yemeyin. Böylece kaşığı yemeğe verin!” diyor.

Yemek yiyecek de şişmanlamayacak. Ama misafir olduğu vakitte o kadar cemaate yemek mi yetişir? Kolay bir şey değil ki yemek yapmak. Sabahtan akşama kadar millet uğraşüyor yemek yapacağım diyerekten. Beş dakikada bitirir onu. Olmaz, kanaat her şeyde lazım. Bizim vücudumuz ekmekle hasıl olmuştur. Az yersin, şişmanlamazsın.

Yâni, “Birinki ikiye, ikininki üçe dörde, dört kişinin de beş veya altı kişiye yeter.” buyuruyor Efendimiz.

j. Deccal Medine'ye Giremez

Taberânî Temîm-i Dârî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

إِنَّ طَيْبَةَ الْمَدِينَةِ وَمَا نَقَبُ مِنْ أَنْقَابِهَا إِلَّا عَلَيْهِ
مَلَكٌ شَاهِرٌ سَيْفَهُ لَا يَدْخُلُهَا الدَّجَالُ أَبَدًا

(طب . عن تميم الداری)

RE. 123/10 (*İnne taybete'l-medînete, ve mâ nakbün min enkàbihâ illâ aleyhi melekün şâhirun seyfehû, lâ yedhulühe'l- deccâlû ebeden.*)

(*İnne taybete'l-medînete*) “Taybe Medine'dir. (Ve mâ nakbün min enkàbihâ illâ aleyhi melekün şâhirun seyfehû) Onun geçitlerinden hiçbir geçit yoktur ki, melekler orada kılıcını sıyıdırıp beklemiş olmasın. Deccal oraya ebediyyen giremez.”

k. Kur'an Bilgisi ve Cennetin Dereceleri

İbn-i Mürdeveyh, Hz. Aişe RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

إِنَّ عَدَدَ دَرَجِ الْجَنَّةِ عَدَدِ آيِ الْقُرْآنِ فَمَنْ دَخَلَ
الْجَنَّةَ مِمَّنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ لَمْ يَكُنْ فَوْقَهُ أَحَدٌ

(ابن مردويه عن عائشة)

RE. 123/11 (*İnne adede derece'l-cenneti, adede âyi'l-kur'âni, femen dehale'l-cennete mimmen karae'l-kur'âne lem yekün fevkahû ehadün.*)

¹⁰ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.54, no:1269; Temîm-i Dârî RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XII, s.248, no:34893; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.65, no:7922.

¹¹ *Kenzü'l-Ummâyl*, c.I, s.512, no:2272; *Câmiü'l-Ehâüdîs*, c.I, s.512, no:7939.

(*Inne adede derece'l-cenneti, adede âyi'l-kur'âni*) “Cennetin dereceleri, Kur'an'ın ayetleri adedindedir. (*Femen dehale'l-cennete mimmen karae'l-kur'âne lem yekün fevkahû ehadün*) Cennete giren kimseler içinde Kur'an okuyandan daha üstün kimse olamaz.”

Bu konuda başka bir hadis-i şerifte şöyle buyruluyor:¹²

يُقَالُ لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ إِذَا دَخَلَ الْجَنَّةَ
اِقْرَأْ وَاصْعَدْ فَيَقْرَأُ وَيَصْعَدُ بِكُلِّ آيَةٍ
دَرَجَةً حَتَّى يَقْرَأَ آخِرَ شَيْءٍ مَعَهُ مِنْهُ

(حم.ه.ع.ش. عن أبي سعيد)

RE. 513/1 (*Yukàlü li-sàhibi'l-kur'ân, izâ dehale'l-cenneh: İkra' va's'ad! Feyakrau ve yas'adu li-küllü âyetin dereceten, hattâ yakraa âhira şey'in meahû minhü.*) Sadaka rasûlu'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl...

(*Yukàlü li-sàhibi'l-kur'ân*) “Kur'an-ı Kerim'den bir şeylere sahip olmuş olan bir müslümana, (*izâ dehale'l-cennete*) cennete girdiği zaman denilir ki: (*İkra' va's'ad*) Oku ve yüksel!”

¹² İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1242, no:3780; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.40, no:11378; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.495, no:1338; Ebû Nuaym, *Mesânîd-i Firâsü'l-Mekteb*, c.I, s.117, no:40; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.812, no:2331; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.XXIV, s.172, no:26905.

(*Feyakrau ve yas'adu*) “Bunun üzerine o cennetlik kul okur ve yükselir. (*Li-küllü âyetin dereceten*) Her okuduğu ayet için bir derece yükselir. (*Hattâ yakraa âhira şey'in meahû minhü*) Yanındaki, yâni ezberindeki en son ayeti okuyuncaya kadar...”

Bakın, şimdi bu nimetler çok büyük nimetlerdir. Tebâreke Sûresi, otuz ayetten ibarettir. Bir insan bunu her akşam okursa, bakın ne müjde: Ona melekler gelip de sorgu sormayacak. Çünkü dünyadaki ameli, her gün okuduğu Tebareke Sûresi onu öyle karşıladı.

Bu gayet kolay ve basit bir şeyken, bunu bir kısmımız bilmiyor, bir kısmımız bilsek de yapamıyoruz. Ne kadar acıba...

Şimdi cennetin derecesinin nihayeti yok, Kur'an'ın nihayeti olmadığı gibi. İnsan der ki: “—Cennet ne kadar büyük olursa olsun, insan durdukça bıkar mı acaba?” der.

Oradaki terfi-i derecât her gün ayrı ayrı tecelli eder. Onun için gene der ki: Cennet, burada yaşamak heveslilerine mahsustur. Burada yaşamak hevesli zavallılar, cennette hurilerle, çeşitli yemeklerle yaşasınlar. Fakat cennetin dışında bir yer vardır ki oradaki insanlar ne yemek isterler, ne içmek isterler... Onların yegâne maksatları Cenab-ı Hakk'ın tecellisine mazhar olup ona bakmaktır. Başka şeyle ilgileri yoktur.

Allah cümlemizi cennetine dahil eylesin... Oraya lâayık değiliz ama onun fazlı geniştir, el-hamdü lillâh, lütfetsin...

Onun için, Kur'an okumasını her mü'min öğrenmeli! Daha küçük yaşında çocuğuna öğretmeli! Kur'an ile amel etmeli!

Bu sabah namazımızda cemaatimizin içinde bir genç vardı. Daha yirmi yaşında. Şimdi askerliğini yapmak üzere Isparta'ya gitti bu sabah. Camide Yasin-i Şerif'i oku dedim. Ezberden Yasin-i Şerif'i güzelce okudu. Yirmi yaşında bir çocuk o da, genç. Zamanın çocuğu... Fakat babasından aldığı terbiye ile bellemiş onu, güzel de okudu.

E şimdi birçok insan, gençlerimiz var ki yaşı yirmi değil de kırk olmuş belki, henüz daha Kur'an okumaktan mahrum, aciz. Fakat insan altmışta da okur, yetmişde de okur. Zor bir şey değildir. Yani Kur'an okumak çok zor bir şey değildir. Gözümüzde bunu çok büyütüyoruz. Yâni ne olacak yirmi sekiz harften ibaret. Her harfine bir gün uğraşsa, yirmi sekiz günde öğrenir demek ki. Halbuki o kadar da sürmez.

Bu kadar yetsin inşaallah bugünkü dersimiz... Allah cümlemizi afv u mağfiret etsin... Tevfikat-ı samedâniyesine mazhar eylesin... Hüsnü hatimelerle ahirete göçmeler nasib ü müyesser eylesin... Bildiklerimizle de amel nasib etsin... *El fatihah!*

Mehmed Zâhid KOTKU / İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis](#)

[Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü